

„ÉN MÁR PONTOSAN TUDOM MI VAN ITT ...”

Nagy Péternek, a zongora tanszék és egyben a doktorkollégium vezetőjének, bőven volt ideje és alkalma ki-, valamint megismerni a Zeneakadémia minden valóságos és szellemi rejtelmét, a régi szokásoktól elkezdve az épület legeldugottabb pontjáig. 1968-ban került a különleges tehetségek osztályába, 1979-ben szerzett diplomát, 2007 óta pedig tanszékvezető.

Fotó: Shiller Kata

- Most fejezte be az egyik óráját. Melyik a nagyobb kihívás, kimenni a színpadra, vagy kimenni a tanítványai elé?

- Éppen a doktoriskolában tartottam órát, amit nagyon szeretek. Rengeteget tanulok belőle, nagyszerűek a gyerekek, nagyon érdeklődőek, úgyhogy ez nekem inkább felüdülés. Elvben a színpadra is felüdüléssel kellene kimenni. A legnehezebb a tanítás. A doktorkollégiumban nem tanítok, előadásokat tartanak a gyerekek, hozzászólunk, vitatkozunk, és ez tényleg üdítő. Az a legnehezebb, amikor zongorát kell tanítani, egy az egyben. Sebők György mindig azt mondta, hogy ha kilép a pódiumra, kipihen magát, ha viszont tanítania kell, akkor nagyon komolyan dolgozik. Őrült nagy energiákat kell mozgatni tanítás közben.

- Az elmúlt negyven évben volt ideje megismerni a Zeneakadémiát. Egészen kicsi gyerekként került ide.

- Igen, velem kezdődött az előkészítő tagozat, meg Némethy Attilával. Úgyhogy én aztán pontosan tudom, hogy mi van itt.

- Nyolc éves kisfiúként hozták el Mátészalkáról. Nagyon idegennek tűnt ez az egész?

- Őszintén szólva, nem emlékszem semmire, csak hogy csinálni kellett, és kész.

- Semmi más nem maradt meg ebből az időszakból?

- Csak annyi, hogy rettenetesen éreztem magam. Viszont volt bennem kötelességtudat, főleg a szüleim felé, úgyhogy egyszerűen elvégeztem, amit kellett, jártam az órákra. Többször előfordult, hogy apám haza akart vinni, végül mégis maradtam.

- Egy nyolc-kilenc éves kisfiú egyedül, kollégiumban... ez azért nem egyszerű.

- Na képzelje ezt el ...

- És mikor lett könnyebb?

- 14-15 éves koromban ért egy hihetetlenül nagy élmény a zenével kapcsolatban, és akkor minden megváltozott. Olyan volt, mint egy megvilágosodás. Egy darabot tanultam éppen - Brahms C-dúr szonátáját -, és hirtelen elfogott az érzés, hogy én erre képes vagyok, én tudok zongorázni. Az egész testemet átjárta az a hihetetlen erő, ami a zenéből árad, és attól kezdve ez az egész már nem volt kérdéses.

- Vagyis nem volt több szenvedés?

- Igazán nem szenvedtem én addig sem. Mondjuk úgy, hogy csináltam, amit kellett, csak azt nem tudtam, hogy miért. És ez változott meg. Akkor vált egyértelművé, hogy én ezt akarom, ez számomra a minden.

- 1979-ben a Rádió Zongoraversenyére még az egész ország odafigyelt.

- Nekem óriási élmény volt az a verseny, nagy téttel és tekintélyes zsűrivel. Rettenetesen felkészültem, nagyon komolyan vettem az egészet. Aztán a visszaigazolást is megkaptam, hogy nekem ez megy, hogy tudok játszani.

- Néhány évvel később aztán elkezdődött a világjárás.

- Igen, három évig Sebők Györgynél tanulhattam Bloomingtonban. Fantasztikus időszak volt, az, hogy találkoztam Sebőkkel, Starkerral, nagyon sokat változtatott az addigi elképzeléseimen. Valószínűleg akkor éreztem rá arra is, hogy néha szeretek innen elmenni. Másképpen látja és értékeli az ember a magyarországi dolgokat akkor, ha nincs itt állandóan. Ha egy ideig távol van a mindennapos súrlódásoktól és küzdelmekről. A bloomington-i három évet követően egy évet töltöttem Ausztráliában, legutóbb pedig két évet Új-Zélandon éltem.

- Azért az egy egészen más kulturális közeg.

- Lehet ezt mondani, de nem szeretnék általánosítani. Ott is voltak nagyon érdeklődő, ambiciózus, tehetséges növendékek és zenészek, és persze olyanok is, akik nem azzal az intenzitással és azon a színvonalon dolgoztak, ahogy kellene.

- Nem volt nehéz beilleszkedni?

- Jaj, hát az egy csodálatos társadalom! Az új-zélandiak hihetetlenül nyitottak, őszinték, kedvesek, mindenkinek felírnám receptre, hogy töltsön el köztük néhány évet. Az egyetemen ugyan voltak problémáim, azért is jöttem vissza, mert ott nem látam biztosítva a jövőt. De az emberek ... Gondolja meg, négy millióan élnek az országban, és negyven millió birka van. Ott érték az ember. Nincs ez az utálat, ez a közöny, ez az agresszivitás, ami itthon annyira jellemző a mindennapokra.

- Azért nyilván több oka is volt annak, hogy hazajött, például az, hogy felajánlották önnek a tanszékvezetést.

- Igen, ez volt az egyik. Meg aztán az is kiderült, hogy Új-Zélandról utazgatni borzasztóan megterhelő. Előfordult, hogy néhány hónap alatt hatszor jöttem haza Európába, és mindannyiszor harmincválhány órát kellett repülni. Gazdag is lettem repülőbónuszpontokból! Szóval, részben a tanszékvezetés miatt jöttem haza, ez nagyon érdekelt, és persze érdekel ma is, bár egyre jobban látom a nehézségeit. A másik ok a karrierem. Jelenleg Weimarban is tanítok, és úgy tűnik, hogy Londonba és Koreába is rendszeresen fogok járni, és ezeket az utazásokat egyszerűbb itthonról megoldani. A művészi és a tanári pályafutáshoz az is hozzátartozik, hogy az ember minél több helyen megfordulhasson és kipróbálhassa magát.

- Akkor is tartja a kapcsolatot a tanítványaival, ha már kikerültek a Zeneakadémiáról?

- Hogyne, és szerencsésnek is mondhatom magam, mert többször előfordul, hogy visszajárnak tanácsot kérni, beszélgetni.

- Párhuzamosan vezeti a zongora tanszéket és a doktoriskolát. Melyik a „nehézebb eset”?

- Az első. Nem egyszerű élő műhelyé tenni egy ilyen óriási, ennyi növendéket és tanárt összefogó tanszéket. A feladat azért izgat, mert vannak szakmai meggyőződéseim, vannak dolgok, amiket nagyon fontosnak tartok, és ezeket tanszékvezetőként talán jobban tudom érvényesíteni, nagyobb bátorsággal emelem fel a szavam, mondom el a véleményem. Próbálok vitákat kezdeményezni, jó értelemben véve „irritálni” a gyerekeket, a tanártársakat, tehát valahogy élővé, elevenné tenni ezt a dolgot. A doktoriskola egészen más, sokkal könnyebb irányítani, mint az óriási kiterjedésű és súlyú zongora tanszéket.

- Mi a doktoriskola lényege?

- Ez az osztott képzés legfelső foka, amit nagyon szerencsésnek tartok. Az ötéves képzés alatt a gyereket az Isten se mentette meg a diplomától. Most legalább tagoltabb a képzés, három plusz két év, és utána a doktoriskola, ahova tényleg a legjobbak kerülnek. Ide felvételizni kell, nagyon magas szintű szakmai programmal dolgozunk. Komoly kutatói és előadói munka folyik, rengeteget beszélgetünk, vitatkozunk. Nagyon szeretem, igazi, étellel teli, eleven szervezetnek tartom.

Bokor Gabriella